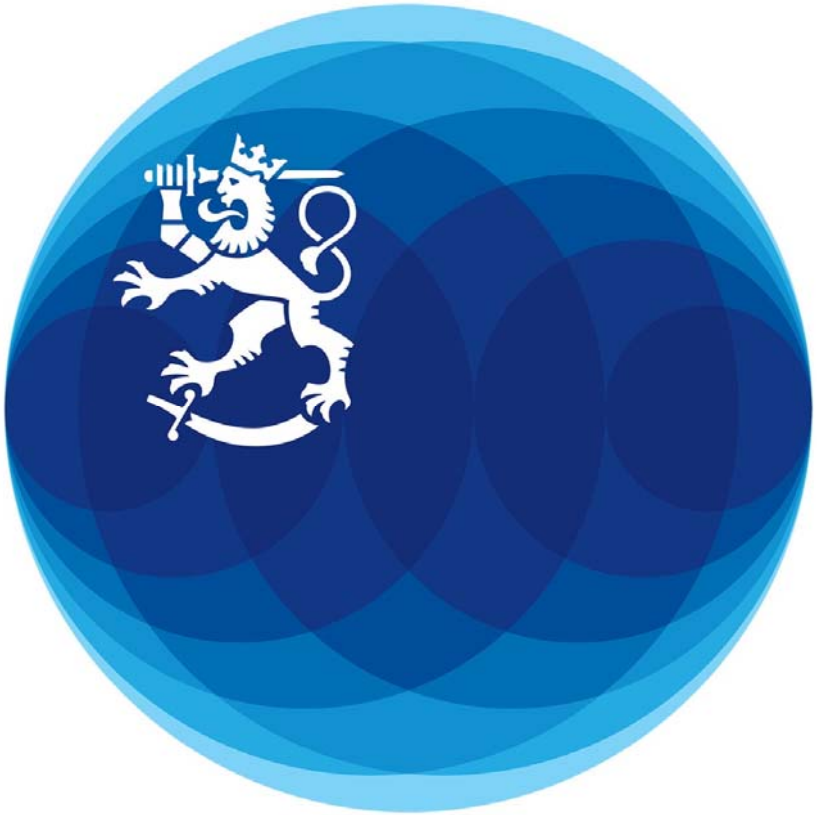

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konsulipalvelulain muuttamisesta

HE 216/2018 vp

Konsulipalvelulain muutoshanke:

- Lakihankkeessa on tarkisteltu konsulipalveluiden antamiseen liittyviä kansallisia muutostarpeita ulkoasiainhallinnossa.

- Esityksen tavoitteena on yksinkertaistaa konsulipalveluita koskevia toimintatapoja ja keventää niihin liittyviä hallinnollisia menettelyjä.

- Esitys on osa ulkoministeriössä vireillä olevaa konsulipalveluiden kehittämistä koskevaa hanketta ja toteuttaa osaltaan pääministeri Juha Sipilän hallituksen kärkihanketta säädösten sujuvoittamisesta ja normin purkamisesta.

Jäämistöpalveluita ei enää annettaisi. Osoite- ja virkatodistuspalvelu rajoitettaisiin erityisiin syihin

- Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi konsulipalvelulaissa oleva sääntely jäämistöasioiden hoitamisesta sekä rajattavaksi konsulipalvelulain mukainen henkilöä koskevan asiakirjan (virkatodistus) tai osoitetiedon hankkimista koskeva palvelu erityisiin syihin.
- Esitys vastaa yleistä konsulipalvelulaissa säädettyä toimintalinjaa, jonka mukaisesti neuvonta on ensisijainen palvelumuoto konsulipalveluissa; neuvomme asiakkaita auttamaan itse itseään.
- Jäämistöasiat ja osoitetietojen sekä virkatodistusten hankkiminen ulkomailta ovat hoidettavissa pääsääntöisesti omatoimisesti tai paikallisten asiamiesten tai lakimiesten avulla asianomaisessa valtioissa.
- Edustustot antavat edelleen informaatiota paikallisista menettelytavoista sekä paikallisten viranomaisten ja asiamiesten yhteystiedoista.

Hallinnollisen menettelyn keventäminen

- Edustustojen henkilökunnan notaarioikeuksiin liittyviä hallinnollisia menettelyitä ehdotetaan yksinkertaistettavaksi.

- Esityksessä ehdotetaan, että nykyinen valtuutusmenettely ministeriöistä lopetettaisiin ja notaaritehtäviä voisi hoitaa edustuston toimipiirissä edustuston päällikkö sekä hänen määräämänsä edustustossa palveleva henkilö.

- Valtuutusta koskeva sääntely vastaisi Suomen maistraateissa noudatettua menettelyä notaaritehtävien suorittamiseen valtuuttamisesta.

- Ehdotettu muutos vähentäisi hallinnollisen työn määrää ulkoasiainhallinnossa.

Mahdollisuus edustuston tarjoamien notaaripalveluiden ulkoistamiseen

- Esityksessä ehdotetaan että ulkoministeriöllä olisi mahdollisuus sopia tiettyjen laissa erikseen säädettyjen notaaripalveluiden ulkoistamisesta
- Ulkoministeriö kouluttaisi ulkoisen palveluntarjoajan henkilöstön niihin tehtäviin, jotka ulkoistetaan sekä valvoisi ulkoisen palveluntarjoajan toimintaa
- Suomalaisten notaaripalveluiden saatavuus ulkomailla paranisi, kun lainmuutoksella tiettyjen notaaripalvelujen antaminen voitaisiin ulkoistaa esimerkiksi silloin, jos ao. maassa ei Suomen edustustoa.
- Sopivana notaaripalveluja antavana ulkoisena palveluntarjoajana voisi toimia yhteisö, jolla on jo olemassa olevan ulkomaanverkostonsa puitteissa mahdollisuus antaa notaaripalveluja yksittäisissä maissa edustuston sijasta.

Laillistamishakemusten vastaanottaminen ja välittäminen edustustolle

- Notaaripalvelujen ulkoistamisen lisäksi ehdotetaan, että myös laillistamishakemusten vastaanottaminen ja välittäminen edustustolle laillistettavaksi voitaisiin ulkoistaa. Palveluntarjoaja ei tässä tapauksessa suorittaisi ulkomaisen asiakirjan laillistamista.
- Ulkoisena palveluntarjoajana näissä avustavissa tehtävissä toimisi sama yritys, jolle ulkoministeriö on ulkoistanut ulkomaalaislain nojalla maahantulotehtäviin liittyviä avustavia tehtäviä, kuten esimerkiksi oleskelulupahakemuksen vastaanottamisen sekä välittämisen edustustolle.
- Lainmuutoksella helpotettaisiin oleskelulupahakemusten käsittelyä kokonaisuudessaan sekä ulkomaisten asiakirjojen laillistamista koskevaa menettelyä. Asiakkaalla on aina mahdollisuus toimittaa asiakirjat postitse edustustolle laillistettavaksi.